

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 26/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti V., spol. s r. o., B., v zastúpení konateľom Mgr. V. S., právne zastúpenej advokátom JUDr. D. T., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co KR 3/2007 a jeho uznesením z 5. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti V., spol. s r. o., B., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2007 doručená sťažnosť (zo 7. novembra 2007) spoločnosti V., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenie jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co KR 3/2007 a jeho uznesením z 5. septembra 2007.

1. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podáva sťažnosť vo veci namietaného porušenia „základného práva na nestranného sudcu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“ spôsobeného postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co KR 3/2007 a jeho rozhodnutím z 5. septembra 2007.

a) V sťažnosti uviedla, že: „Na základe môjho návrhu Okresný súd Bratislava I v Bratislave, pod č. k. 6 K 15/2007, Uznesením zo dňa 29. 05. 2007, právoplatným dňa 05. 06. 2007 začal konkurzné konanie voči dlžníkovi – V. spol. s r. o.

Okresný súd Bratislava I v Bratislave Uznesením zo dňa 07. 06. 2007 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, ustanovil správcu konkurznej podstaty a vyzval veriteľov na prihlásenie všetkých nárokov.

Krajský súd v Bratislave vo veci 2CoKR/3/2007 Uznesením zo dňa 05. 09. 2007 zrušil Uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 2CoKRP/3/2007, zo dňa 07. 06. 2007 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

b) Podľa názoru sťažovateľky „Krajský súd v Bratislave v konaní postupoval tak, že porušil moje základné právo na nestranného sudcu upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Za porušenie môjho základného práva považujem to, že rozhodoval senát, kde predsedala JUDr. J. K., ktorý je zaujatý.“

c) Sťažovateľka tvrdí, že: «Pochybnosť o nestrannosti sudcov - senátu pod vedením JUDr. J. K., ako predsedníčky senátu vychádza z existencie objektívnych skutočností, ktoré vrhajú pochybnosť na ich nestrannosť v očiach strán a verejnosti. Takýmito objektívnymi skutočnosťami sú:

- Záznam správcu úpadcu V., spol. s r. o. v konkurze - JUDr. Ing. L. N. spísaný dňa 07. 09. 2007 o 09.40 hod. na Okresnom súde Bratislava I v Bratislave vo veci 6 K 15/2007, v ktorom sa uvádza, že dňa 06. 09. 2007 teda nasledujúci deň po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave vo veci 2 CoKR 3/2007 vedel p. R. R. / bývalý konateľ V., spol. s r. o. - neoprávnená osoba/ o tom, že „správca je odvolaný, konkurz zrušený“. Koncipient správcu bol dňa 07.09.2007 o 08.30 hod. nahliadnuť do spisu Krajského súdu v Bratislave, č. k.

2 CoKR 3/2007 a nenachádzalo sa v ňom žiadané rozhodnutie o odvolaní R. R.. Takéto rozhodnutie sa nenachádzalo ani v spise Okresného súdu Bratislava I v Bratislave, č. k. 6K/15/2007. Teda p. R. R., neoprávnená osoba, vedel nasledujúci deň po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave výsledok rozhodnutia, ktorý ešte 07. 09. 2007 nebolo možné zistiť ani zo spisu odvolacieho súdu - Krajského súdu v Bratislave, ani zo spisu prvostupňového súdu - Okresného súdu Bratislava I v Bratislave.

- odvolací súd vyhovel odvolaniu i napriek tomu, že podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii odvolanie nebolo prípustné a odvolanie podala neoprávnená osoba (i odvolací súd pri R. R. vychádza len z jeho „tvrdenia“, že je oprávnenou osobou),

- odvolací súd rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku napriek osobitnej úprave Zákona o konkurze a reštrukturalizácii (napr. po zákonom stanovenej lehote, upravuje na zákonom zakázaný procesný postup - vykonávanie dokazovania, prerušenie konania).

(...) Uvedené skutočnosti nepochybne zakladajú pochybnosť o nestrannosti sudcov Krajského súdu v Bratislave, konajúcich a rozhodujúcich vo veci 2 Co KR 3/2007 - senátu pod vedením JUDr. J. K., predsedníčky senátu.»

2. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v predmetnej veci vydal nasledovný nález:

„1 Základné právo na nestranného sudcu spoločnosti V., spol. s r. o. , v zastúpení konateľom Mgr. V. S. upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 3/2007, vydaním Uznesenia zo dňa 05. 09. 2007 porušené bolo.

2 Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2CoKR/3/2007 z 05. 09. 2007 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie

3 Krajskému súdu v Bratislave prikazuje, aby vo veci konal, zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva na nestranného sudcu a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva na nestranného sudcu.

4 Mgr. V. S., konateľovi spoločnosti V., spol. s r. o. priznáva finančné zadosťučinenie 100 000. -Sk (slovom jednototísíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný Mgr. V. S., konateľovi spoločnosti V., spol. s r. o. vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

5. Mgr. V. S., konateľovi spoločnosti V., spol. s r. o. priznáva trovy konania/právneho zastúpenia vo výške ako budú vyčíslené advokátom JUDr. D. T., ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. D. T. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

3. Rozhodnutie sp. zn. 2 Co KR 3/2007 z 5. septembra 2007, ktorého zrušenia sa sťažovateľka dožaduje, odôvodnil krajský súd nasledovne: „Okresný súd Bratislava I napadnutým uznesením vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, ustanovil správcu konkurznej podstaty a vyzval veriteľov na prihlásenie všetkých nárokov.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že uznesením zo dňa 29. 05. 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05. 06. 2007 bolo začaté konkurzné konanie voči dlžníkovi, V., spol. s r. o., B.

V lehote určenej ust. § 18 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKR), súd vyhlásil konkurz. Podľa jeho názoru z priložených účtovných dokladov vyplynula skutočnosť, že dlžník je v úpadku a disponuje majetkom postačujúcim aspoň na úhradu nákladov konkurzu.

Podľa § 22 ods. 1 ZKR súd zároveň ustanovil správcu konkurznej podstaty a vyzval veriteľov na prihlásenie svojich pohľadávok.

V závere vydaného rozhodnutia súd poučil účastníkov o neprípustnosti odvolania. Proti uzneseniu podal dňa 15. 06. 2007 odvolanie R. R.

Poukázal na svoje predchádzajúce podania adresované súdu, podľa ktorých nie je Mgr. V. S., ktorý podal návrh na vyhlásenie konkurzu, osobou oprávnenou konať v mene spoločnosti V. N., spol. s r. o., B. Zápis tejto osoby v obchodnom registri vo funkcii konateľa nezodpovedá skutočnosti. O osobe konateľa spoločnosti je vedených viacero súdnych sporov (9 Cbs 89/04 vedený na Krajskom súde v Bratislave, 26 Cb 114/05, 23Cb 114/05 vedené na Okresnom súde Bratislava II). Poukázal aj na skutočnosť, že návrh podaný neoprávnenou osobou nespĺňal náležitosti vyžadované ust. § 12 ods. 1 a 4 v spojení s § 14 ods. 2 ZKR, pretože k nemu nebol pripojený zoznam majetku, záväzkov, spriaznených osôb, posledná riadna a mimoriadna individuálna účtovná závierka. V konaniach č. 2 K 5/2007 a 6 K 8/2007 z ktorých si mal súd zadovážiť uvedené doklady boli návrhy na

vyhlásenie konkurzu odmietnuté.

Krajský súd v Bratislave prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) podľa § 212 ods. 3 a v súlade s ust. § 214 ods. 2 písm. c) bez nariadenia pojednávania a zistil, že v danom prípade je odvolanie dôvodné.

Odvolací súd sa predovšetkým musel vysporiadať s prípustnosťou odvolania voči napadnutému uzneseniu.

Súd prvého stupňa nepripustil voči uzneseniu o vyhlásení konkurzu odvolanie s poukazom na ust. §§ 198 ods. 1 a 22 ods. 3 ZKV.

Podľa § 198 ods. 1 ZKV, je odvolanie voči uzneseniu vydanému v rámci tohto zákona prípustné len ak to ustanovuje zákon.

Ustanovenie § 22 ods. 3 ZKR pripúšťa podanie odvolania voči uzneseniu o vyhlásení konkurzu, zároveň však obmedzuje okruh osôb oprávnených podať odvolanie tak, že odvolanie môže podať dlžník, ak nie je navrhovateľom.

Súd z obsahu spisu zistil, že odvolanie podala v mene spoločnosti V., spol. s r. o., B. osoba odlišná od osoby, ktorá podala návrh na vyhlásenie konkurzu.

Odvolací súd z predloženého spisu i z vyžiadaného registrového spisu spoločnosti zistil, že sa doposiaľ vedú spory o osobe oprávnenej konať v mene navrhovateľa. Podľa aktuálneho záznamu v obchodnom registri je konateľom spoločnosti Mgr. V. S., ktorý v mene dlžníka podal návrh. Podľa tvrdenia R. R., bol Mgr. V. S. odvolaný z funkcie konateľa valným zhromaždením spoločnosti dňa 08. 09. 2006 a do tejto funkcie mal byť zvolený R. R. Zmenu v zápise doposiaľ registrový súd nevykonal a neboli právoplatne ukončené konania rozhodujúce v tejto veci.

Bez vyriešenia uvedených sporov však nemožno spravodlivo posúdiť samotnú bezvadnosť podaného návrhu na vyhlásenie konkurzu, ani vylúčiť podávateľa odvolania z okruhu oprávnených osôb.

R. R. sa podaním odvolania v predmetnej veci domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde v súlade s článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky, keďže na jeho predchádzajúce upozornenia a podania súd nebral zreteľ a žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiadal.

Podľa § 3 Občianskeho súdneho poriadku je súdne konanie jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde

ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

V súdnom konaní je potrebné dodržiavať taký postup, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb (§ 1 O. s. p.).

Z obsahu spisu súd zistil, že R. R., ktorý o sebe tvrdí, že je oprávnenou osobou vystupujúcou v mene spoločnosti V. N. spol. s r. o., podal okrem iného dňa 04. 06. 2007, t. j. pred vydaním rozhodnutia o vyhlásení konkurzu, späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Podľa § 15 ods. 1 ZKR, navrhovateľ môže vziať svoj návrh na vyhlásenie konkurzu späť až do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu. Po začatí konkurzného konania je na späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu potrebný súhlas všetkých účastníkov konkurzného konania.

Podľa ods. 2 cit. ust., ak je návrh na vyhlásenie konkurzu vzatý späť podľa odseku 1 po začatí konkurzného konania, súd konkurzné konanie bezodkladne uznesením zastaví.

Súd prvého stupňa o späťvzatí návrhu na vyhlásenie konkurzu nerozhodol a v spise sa nenachádza žiaden doklad o tom, ako sa s týmto návrhom vysporiadal.

Podľa názoru odvolacieho súdu je v tomto prípade potrebné v záujme zabezpečenia spravodlivého procesu, aby sa súd prvého stupňa predovšetkým vysporiadal s otázkou legitímácie osoby oprávnenej konať v mene spoločnosti v súlade súst. § 13 Obchodného zákonníka, a teda či osoba konateľa - deklarovaná zápisom v obchodnom registri zodpovedá skutočnému stavu.

Až po preskúmaní, a vysporiadaní sa s touto zásadnou otázkou (na základe rozhodnutí o platnosti zmlúv o prevode obchodných podielov, následne platnosťou rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti o zmene konateľa - z registrového spisu č. Sro 30735/B, resp. zo súvisiacich súdnych konaní) je možné spravodlivo rozhodnúť o tom, či bol návrh podaný oprávnenou osobou, či podala späťvzatie návrhu osoba na to oprávnená a či sú splnené podmienky na pokračovanie v konaní.

Po tom, ako sa súd prvého stupňa vysporiada s uvedenými náležitosťami, následne rozhodne o späťvzatí návrhu, bude zrejmá aj správnosť rozhodnutia o začatí konkurzného konania, ktorým sa odvolací súd v tomto štádiu nezaoberal.

Okrem uvedeného, pozornosti odvolacieho súdu neušla skutočnosť, že na Okresnom

súde Bratislava I je vedené ďalšie, skôr začaté konkurzné konanie o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok V. N., spol. s r. o., B., ktoré doposiaľ nieje právoplatne skončené. V súvislosti s touto okolnosťou vzniká otázka, či v konaní 6K/15/2007 nedošlo k porušeniu práva účastníka na zákonného sudcu.

Úlohou súdu prvého stupňa bude vykonať šetrenie v naznačenom smere, vysporiadať sa so spornými skutočnosťami a následne vo veci rozhodnúť.

Na základe uvedených dôvodov Krajský súd v Bratislave napadnuté uznesenie zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ods. 3 citovaného ustanovenia. “

4. K ústavnej sťažnosti sťažovateľka (okrem iných písomnosti, pozn.) pripojila „Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Co KR 3/2007 zo dňa 5. 9. 2007“, ktoré bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 19. septembra 2007 a tiež „Podnet na podanie mimoriadneho dovolania“ z 3. októbra 2007 adresovaný Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“).

Podľa zistenia ústavného súdu najvyšší súd o sťažovateľkinom dovolaní (sp. zn. 3 Obdo 40/07) ešte nerozhodol.

II.

1. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v (...) čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (napr. III. ÚS 271/05).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nezávislosť a nestrannosť súdu (napr. II. ÚS 7/97), teda k dôležitým prvkom právnej ochrany zaručenej čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo na rozhodnutie vecí nestranným sudcom, ktoré je implikované v záruke nestrannosti súdu, inak povedané čl. 46 ods. 1 ústavy priznané právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde v sebe zahŕňa aj právo na nestranného sudcu.

2. Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnosti je zrejmé, že podstatou namietaného porušenia základného práva je v namietanej „*pochybnosti o nestrannosti sudcov krajského súdu*“, konkrétne „*senátu pod vedením JUDr. J. K., predsedníčky senátu*“ [pozri bod 1 c) v I. časti odôvodnenia].

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky majúcou preukázať jej tvrdenie o predpojatosti označeného senátu krajského súdu, ktorý rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co KR 3/2007, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkin názor (hodnotenie senátu), tak ako to vyplýva z jej tvrdení uvedených v sťažnosti, sa vytvoril, resp. vznikol až v období po rozhodnutí súdu, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí. Svoj nesúhlas s týmto rozhodnutím krajského súdu zdokumentovala sťažovateľka nielen podaním sťažnosti ústavnému súdu, ale aj podaniami najvyššiemu súdu (dovolanie), generálnej prokuratúre (podnet z 3. októbra 2007 na podanie mimoriadneho dovolania), Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (žiadosť zo 17. septembra 2007 „*o zabezpečenie zákonnosti*“ a predsedníčke krajského súdu (podanie z 21. septembra 2007).

III.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmávajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach (vrátane rozhodnutia o predpojatosti sudcov) patrí do právomoci všeobecných súdov.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Zásadne preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani posudzovať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže posudzovať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o namietaných porušeníach základných práv alebo slobôd sťažovateľky garantovaných ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy daná v prípade, ak je vylúčená

právomoc všeobecných súdov rozhodovať v konkrétnej veci a poskytnúť tak ochranu označeným základným právam alebo slobodám sťažovateľky, porušenie ktorých namieta (III. ÚS 181/04).

Podľa už vysloveného právneho názoru ústavného súdu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, sa možno domáhať len v medziach a za podmienok ustanovených zákonmi (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 ústavy). Súdna ochrana je rozdelená tak, aby zodpovedala ústavou vymedzenej právomoci medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Právo na súdnu ochranu treba preto uplatniť v tom systéme súdnej moci, ktorému konkrétna vec patrí do rozhodovacej právomoci. Pri nespokojnosti s konaním a rozhodnutím všeobecných súdov sa možno domáhať nápravy (vrátane zrušenia rozhodnutia) prostredníctvom zákonom ustanovených prostriedkov v rámci uzavretej sústavy týchto súdov (napr. II. ÚS 1/95). Ústavnoprávnu ochranu základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemožno poskytnúť v konaní o návrhu, ak jeho predkladateľ nevyužil účinné právne prostriedky nápravy, ktoré mu poskytujú všeobecné súdy (napr. I. ÚS 1/00).

Ústavný súd sa obsahom základného práva na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom už zaoberal (I. ÚS 73/97), pričom dospel k záveru, že toto základné právo je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť [§ 12 až 16 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], a to buď na základe návrhu samotného sudcu podľa § 15 ods. 1 OSP alebo účastníka súdneho konania podľa § 15 ods. 2 OSP. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je potom povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť (I. ÚS 4/98, I. ÚS 27/98).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Nevyhnutným predpokladom poskytnutia súdnej ochrany je však taký prejav fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha jej poskytnutia, napríklad vo forme návrhu na začatie konania, žaloby a pod. Ústavnoprávna

ochrana v zmysle čl. 46 ods. ústavy predpokladá predošlé uplatnenie zákonom ustanoveného postupu, ktorým sa oprávnená osoba domáha svojho práva (jeho ochrany) na súde (napr. I. ÚS 24/97). Podľa právneho názoru ústavného súdu uvedený postup je aj základom na uplatnenie práva na nestranného sudcu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľka sa ochrany svojich práv vo vzťahu k napádanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Co KR 3/2007 z 5. septembra 2007 mohla podľa zákona účinne domáhať využitím právnych prostriedkov (námietka predpojatosti) v občianskom súdnom konaní. V tomto kontexte boli všeobecné súdy oprávnené poskytnúť ochranu základnému právu sťažovateľky, porušenie ktorého namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Právomoc ústavného súdu je preto (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) vo vzťahu k predmetnému uzneseniu krajského súdu vylúčená.

Len samotná skutočnosť, že sťažovateľka povinne zastúpená advokátom nevyužila možnosti dané jej zákonom na ochranu svojich práv v rámci konania pred všeobecným súdom, nie je v posudzovanom prípade dôvodom na začatie konania pred ústavným súdom a ingerenciu ústavného súdu do postupu konania všeobecného súdu.

Posudzovanie rozhodnutia všeobecného súdu sťažovateľkou ako výsledku jeho zaujatosti až následne po jeho vynesení nemá z hľadiska právnych záverov a rozhodnutia ústavného súdu takú právnu relevanciu, ktorá by mohla byť dôvodom iného rozhodnutia ústavného súdu ako je uvedené v jeho výrokovej časti (uvedená skutočnosť je súčasne dôvodom posúdenia predmetnej sťažnosti aj ako zjavne neopodstatnenej).

Záverom ústavný súd poznamenáva, že za právne relevantnú skutočnosť v posudzovanej veci považuje aj dovolanie sťažovateľky podané najvyššiemu súdu 19. septembra 2007 (ktorého odôvodnenie v zásade korešponduje so sťažovateľkinou argumentáciou predloženou ústavnému súdu), ktorý rozhodne o dôvodnosti a opodstatnenosti sťažovateľkiných námietok a tvrdení.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci nemá opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2008